

ΑΛΓΕΒΡΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Θέμα 1

A. Να δώσετε τον ορισμό της γνησίως αύξουσας συνάρτησης.

B. Αν $a > 0, a \neq 1$ να δείξετε ότι ισχύουν :

I. $\log_a(\theta_1 \cdot \theta_2) = \log_a \theta_1 + \log_a \theta_2$

II. $\log_a \theta^k = k \cdot \log_a \theta$

Όπου $\theta, \theta_1, \theta_2 > 0, k \in \mathbb{R}$.

Γ. Να χαρακτηρίσετε με σωστό ή λάθος τις παρακάτω προτάσεις:

I. Η συνάρτηση $f(x) = x^2$, με πεδίο ορισμού το διάστημα $[2, 3]$ είναι άρτια.

II. Η συνάρτηση $f(x) = -6 + 4 \sin 5x$ έχει μέγιστη τιμή -2 και ελάχιστη -10 .

III. Η συνάρτηση $f(x) = \varphi(x+c)$, όπου $c > 0$, προκύπτει από μια οριζόντια μετατόπιση της γραφικής παράστασης της φ , κατά c μονάδες προς τα δεξιά.

IV. Η συνάρτηση $f(x) = a^x$, με $0 < a \neq 1$, είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

V. Για κάθε $x > 0$ ισχύει: $\ln x + \ln \frac{1}{x} = 0$.

Δ. Να υπολογιστούν οι τιμές των παρακάτω παραστάσεων:

I. $A = \log_{\sqrt[3]{2}} 2^{-1}$

II. $B = \frac{3}{2} \log_a \sqrt[3]{a} + \frac{1}{2} \log_a \sqrt[3]{a} + \log_a \sqrt[3]{a}$, με $0 < a \neq 1$

Θέμα 2

Αν η εξίσωση $x^5 + x^4 - 2x - 2 = 0$ ⁽¹⁾ έχει ακέραια ρίζα τον αριθμό $3k-4$.

A. Να βρείτε το k .

B. Να λυθεί η εξίσωση (1).

Γ. Να λυθεί η ανίσωση $x^5 + x^4 - 2x - 2 \geq 0$.

Δ. Να λυθεί η εξίσωση $\eta \mu^5 x + \eta \mu^4 x - 2\eta \mu x - 2 = 0$

Θέμα 3

A. Να βρεθεί πολυώνυμο $P(x)$ δευτέρου βαθμού τέτοιο ώστε να ισχύει :

$$P(P(x)) = x^4 - 4x^3 - 2x^2 + 12x + 6$$

B. Δίνεται πολυώνυμο $P(x) = x^4 - \alpha x^3 + x^2 - \beta x + 2$, με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, αν είναι γνωστό ότι το $P(x)$ έχει παράγοντα $(x+1)^2$.

- I. Να βρείτε τα α, β .
- II. Να δείξετε ότι $P(x) \geq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Θέμα 4

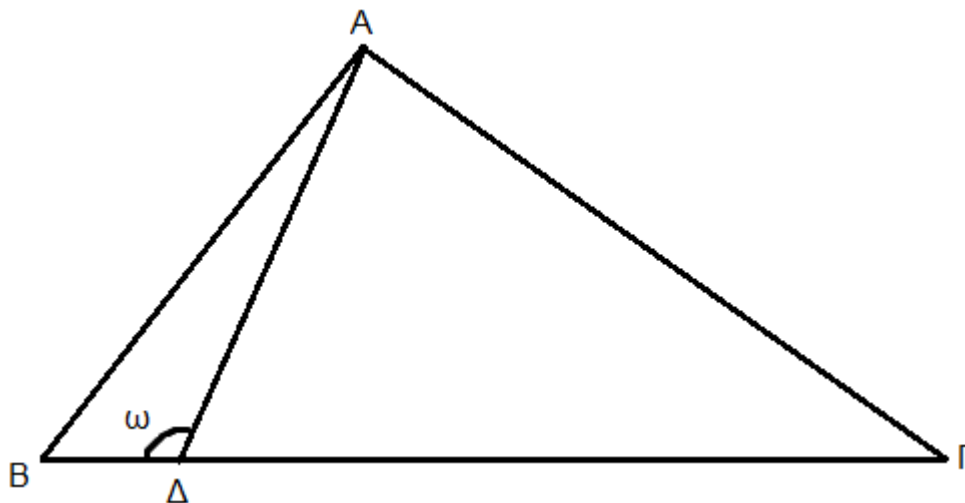
A. Να λυθεί η εξίσωση $\eta\mu x = \frac{1}{2}$ στο διάστημα $[0, 4\pi]$.

B. Στο ίδιο σύστημα αξόνων να σχεδιάσετε την γραφική παράσταση

$$f(x) = \eta\mu x \text{ και } g(x) = \frac{1}{2}.$$

Γ. Να βρείτε η συντεταγμένη των σημείων τομής $f(x) = g(x)$ K, Λ, M, N , στο διάστημα $[0, 4\pi]$, με $x_K < x_\Lambda < x_M < x_N$ και στην συνέχεια να βρείτε τα μήκη $K\Lambda$ και MN και να τα συγκρίνετε.

Δ. Στο παρακάτω σχήμα απεικονίζεται ένα τριγωνικό οικόπεδο. Αν γνωρίζετε ότι $\omega = 120^\circ$, $A\Delta = 50m$, $B\Gamma = 100m$ να βρείτε το εμβαδόν του οικόπεδου.

Απαντήσεις :

Θέμα 1

A. Σχολικό Βιβλίο Άλγεβρα Β' Λυκείου σελ.31

B. Αποδείξεις σχολικού βιβλίου Άλγεβρα Β' Λυκείου σελ.175

Γ. I.-Λ , II.-Σ , III.-Λ , IV.-Λ , V.-Σ

Δ. I. Από τον ορισμό λογαρίθμου προκύπτει ότι :

$$\log_{\alpha} \theta = x \Leftrightarrow \alpha^x = \theta$$

$$\text{Έστω ότι } \log_{\sqrt[3]{2}} 2^{-1} = x \quad \sqrt[3]{2}^x = 2^{-1} \quad \left(2 \mid \left|\frac{1}{3}\right|^x = 2^{-1} 2^{\frac{x}{3}} = 2^{-1} 1 - 1 \frac{x}{3} = \right.$$

$$\left. -1x = -3 \right.$$

$$\text{Άρα } A = \log_{\sqrt[3]{2}} 2^{-1} = -3.$$

$$\begin{aligned} \text{I. } B &= \frac{3}{2} \log_{\alpha} \sqrt[3]{\alpha} + \frac{1}{2} \log_{\alpha} \sqrt[3]{\alpha} + \log_{\alpha} \sqrt[3]{\alpha} = 3 \log_{\alpha} \sqrt[3]{\alpha} = 3 \log_{\alpha} \alpha^{\frac{1}{3}} \\ &= \log_{\alpha} \left(\alpha^{\frac{1}{3}}\right)^3 = \log_{\alpha} \alpha^{\frac{3}{3}} = \log_{\alpha} \alpha = 1 \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } B = 1$$

Θέμα 2

Αν η εξίσωση $x^5 + x^4 - 2x - 2 = 0$ ⁽¹⁾ έχει ακέραια ρίζα τον αριθμό $3k-4$.

A. Να βρείτε το k .

Πιθανές ακέραιες ρίζες του πολυωνύμου είναι οι διαιρέτες του 2 : $\pm 1, \pm 2$ με:

$$P(1) = 1 + 1 - 2 - 2 = -2 \neq 0$$

$$P(2) = 32 + 16 - 4 - 2 = 42 \neq 0$$

$$P(-2) = -32 + 16 + 4 - 2 = -14 \neq 0$$

$$P(-1) = (-1)^5 + (-1)^4 - 2 \cdot (-1) - 2 = -1 + 1 + 2 - 2 = 0$$

Άρα το -1 είναι η μοναδική ακέραια ρίζα του $P(x)$. Όμως η παράσταση $3k-4$ είναι ακέραια ρίζα του πολυωνύμου οπότε :
 $3k-4 = -1 \Leftrightarrow k = 1$.

B. Να λυθεί η εξίσωση (1).

$$x^5 + x^4 - 2x - 2 = 0 \Leftrightarrow x^4(x+1) - 2(x+1) = 0 \Leftrightarrow (x^4 - 2) \cdot (x+1) = 0 \Leftrightarrow$$

$$x^4 = 2 \vee x+1 = 0 \Leftrightarrow x = \pm \sqrt[4]{2} \vee x = -1$$

Γ. Να λυθεί η ανίσωση $x^5 + x^4 - 2x - 2 \geq 0$.

$$(x^4 - 2) \cdot (x + 1) \geq 0$$

Θέτω $(x^4 - 2) \cdot (x + 1) = 0$

x	$-\infty$	$-\sqrt[4]{2}$	-1	$+\sqrt[4]{2}$	$+\infty$
$x + 1$		-	-	+	+
$x^4 - 2$	+	+	-	-	+
$P(x)$	-	-	+	-	+

Άρα $x \in [-\sqrt[4]{2}, -1] \cup$

Δ. Να λυθεί η εξίσωση $\eta\mu^5 x + \eta\mu^4 x - 2\eta\mu x - 2 = 0$

$$\eta\mu^5 x + \eta\mu^4 x - 2\eta\mu x - 2 = 0$$

Θέτω $\eta\mu x = y$ και προκύπτει:

$$y^5 + y^4 - 2y - 2 = 0$$

Από β) ερώτημα οι λύσεις της εξίσωσης είναι:

$$y = \sqrt[4]{2} \eta\mu x = -\sqrt[4]{2} \eta\mu x = -1$$

$$\Leftrightarrow \eta\mu x = \sqrt[4]{2} > 1, \text{ Απορ.}$$

$$\Leftrightarrow \eta\mu x = -\sqrt[4]{2} < -1 \text{ Απορ.}$$

$$\Leftrightarrow \eta\mu x = -1$$

$$\Leftrightarrow \eta\mu x =$$

$$\eta\mu\left(\frac{-\pi}{2}\right)$$

$$\Leftrightarrow x = \begin{cases} 2k\pi - \frac{\pi}{2} \\ 2k\pi + \frac{3\pi}{2} \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

Θέμα 3

Α.

Έστω $P(x)$ πολυώνυμο 2^{ου} βαθμού της μορφής $P(x) = ax^2 + \beta x + \gamma$

$$\text{Οπότε : } P(P(x)) = a(ax^2 + \beta x + \gamma)^2 + \beta(ax^2 + \beta x + \gamma) + \gamma =$$

$$a(ax^2 + \beta x + \gamma)(ax^2 + \beta x + \gamma) + \beta(ax^2 + \beta x + \gamma) + \gamma =$$

$$a(a^2x^4 + \alpha\beta x^3 + \alpha\gamma x^2 + \alpha\beta x^3 + \beta^2x^2 + \beta\gamma x + \alpha\gamma x^2 + \beta\gamma x + \gamma^2) + \alpha\beta x^2 + \beta^2x + \beta\gamma + \gamma =$$

$$\alpha^3x^4 + \alpha^2\beta x^3 + \alpha^2\gamma x^2 + \alpha^2\beta x^3 + \alpha\beta^2x^2 + \alpha\beta\gamma x + \alpha^2\gamma x^2 + \alpha\beta\gamma x +$$

$$\alpha\gamma^2 + \alpha\beta x^2 + \beta^2x + \beta\gamma + \gamma =$$

$$\alpha^3x^4 + 2\alpha^2\beta x^3 + (2\alpha^2\gamma + \beta^2\alpha + \alpha\beta)x^2 + (2\alpha\beta\gamma + \beta^2)x + \alpha\gamma^2 + \beta\gamma + \gamma$$

Όμως:

$$P(x) = x^4 - 4x^3 - 2x^2 + 12x + 6$$

Άρα :

- $\alpha^3 = 1 \Leftrightarrow \alpha = 1$
- $2\alpha^2\beta = -4 \Leftrightarrow 2 \cdot 1^2\beta = -4 \Leftrightarrow \beta = -2$
- $2\alpha\beta\gamma + \beta^2 = 12 \cdot 1 \cdot (-2)\gamma + (-2)^2 = 12 \Leftrightarrow \gamma = -2$

Άρα $P(x) = x^2 - 2x - 2$

B.

I.

Διαιρούμε αρχικά το $P(x)$ με το $(x + 1)$

Κάνουμε σχήμα Horner.

1	- α	1	-β	2	ρ=-1
↓	-1	α+1	-α-2	α+β+2	
1	- α-1	α+2	-β-α-2	α+β+4	

Αφού το $(x + 1)$ είναι παράγοντας του $P(x)$, τότε το υπόλοιπο ισούται με 0,

Άρα $\alpha + \beta + 4 = 0 \Rightarrow \alpha + \beta = -4$ ⁽¹⁾

Επίσης προκύπτει το πηλίκο $\pi(x) = x^3 + (-\alpha - 1)x^2 + (\alpha + 2)x + (-\beta - \alpha - 2)$

Διαιρούμε το πηλίκο με το $(x + 1)$, εκτελώντας σχήμα Horner.

1	- α - 1	α+2	-β-α-2	ρ=-1
↓	-1	α+2	-2α - 4	
1	- α-2	2α+4	-β - 3α - 6	

Αντίστοιχα το νέο υπόλοιπο ισούται με 0,

Άρα $-\beta - 3\alpha - 6 = 0 \Rightarrow -\beta - 3\alpha = 6$ ⁽²⁾

Προσθέτω τα ⁽¹⁾, ⁽²⁾ κατά μέλη:

$$\alpha + \beta = -4$$

$$\begin{aligned} (+) \quad -3\alpha - \beta &= 6 \\ -2\alpha &= 2 \\ \alpha &= -1 \end{aligned}$$

Από την $\alpha + \beta = -4$, για $\alpha = -1$ βρίσκουμε ότι $\beta = -3$. Άρα $\alpha = -1$ και $\beta = -3$.

II. Να δείξετε ότι για $P(x) \geq 0$ κάθε $x \in \mathbb{R}$

$$\begin{aligned} \text{Από το ερώτημα I. } P(x) &= x^4 + x^3 + x^2 + 3x + 2 = x^3(x+1) + x^2 + 3x + 2 = \\ &= x^3(x+1) + (x+2)(x+1) = (x+1)(x^3 + x + 2) \quad (3) \end{aligned}$$

Έστω $Q(x) = x^3 + x + 2$. Παραγοντοποιώ το $Q(x)$ και με την βοήθεια του σχήματος Horner παρατηρώ ότι $Q(-1) = 0$.

1	0	1	2	$\rho = -1$
↓	-1	1	-2	
1	-1	2	0	

$$\text{Άρα } x^3 + x + 2 = (x^2 - x + 2)(x + 1) \quad (4)$$

Από⁽³⁾ και⁽⁴⁾ προκύπτει ότι

$$P(x) = (x+1)(x^2 - x + 2)(x+1) = (x+1)^2 (x^2 - x + 2)$$

- $(x+1)^2 \geq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$
- $x^2 - x + 2 > 0$, διότι $\Delta < 0$

Άρα $P(x) \geq 0$.

Θέμα 4

A. Να λυθεί η εξίσωση $\eta\mu x = \frac{1}{2}$ στο διάστημα $[0, 4\pi]$.

$$\eta\mu x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \eta\mu x = \eta\mu \frac{\pi}{6} \Leftrightarrow x = \begin{cases} 2k\pi + \frac{\pi}{6} \\ \text{ή} \\ 2k\pi + \left(\pi - \frac{\pi}{6}\right) \end{cases} \Leftrightarrow x = \begin{cases} 2k\pi + \frac{\pi}{6} \\ \text{ή} \\ 2k\pi + \frac{5\pi}{6} \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

Αφού $x \in [0, 4\pi]$ λύνουμε τις παρακάτω ανισώσεις :

- $0 \leq 2k\pi + \frac{\pi}{6} \leq 4\pi \Leftrightarrow \frac{-\pi}{6} \leq 2k\pi \leq 4\pi - \frac{\pi}{6} \Leftrightarrow \frac{-\pi}{6} \leq 2k\pi \leq \frac{23\pi}{6}$
 $\Leftrightarrow \frac{-1}{12} \leq k \leq \frac{23}{12}$

Αφού $k \in \mathbb{Z}$ $k = 0$ ή $k = 1$

Για $k = 0$: ή Για $k = 1$:

$$x = 2 \cdot 0 \cdot \pi + \frac{\pi}{6} = \frac{\pi}{6}$$

$$x = 2 \cdot 1 \cdot \pi + \frac{\pi}{6} = \frac{13\pi}{6}$$

Άρα $x = \frac{\pi}{6}$ ή $x = \frac{13\pi}{6}$

Αντίστοιχα :

- $$0 \leq 2k\pi + \frac{5\pi}{6} \leq 4\pi \Leftrightarrow \frac{-5\pi}{6} \leq 2k\pi \leq 4\pi - \frac{5\pi}{6} \Leftrightarrow \frac{-5\pi}{6} \leq 2k\pi \leq \frac{19\pi}{6}$$

$$\Leftrightarrow \frac{-5\pi}{2\pi \cdot 6} \leq k \leq \frac{19\pi}{2\pi \cdot 6} \Leftrightarrow \frac{-5}{12} \leq k \leq \frac{19}{12}$$

Αφού $k \in \mathbb{Z}$ $k = 0$ ή $k = 1$

Για $k = 0$: ή Για $k = 1$:

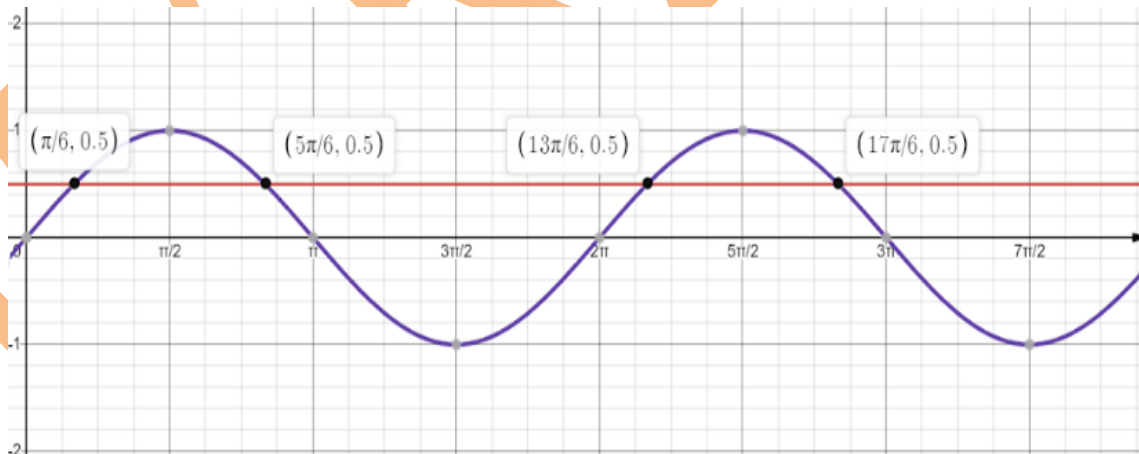
$$x = 2 \cdot 0 \cdot \pi + \frac{5\pi}{6} = \frac{5\pi}{6}$$

$$x = 2 \cdot 1 \cdot \pi + \frac{5\pi}{6} = \frac{17\pi}{6}$$

Άρα $x = \frac{5\pi}{6}$ ή $x = \frac{17\pi}{6}$

Οι λύσεις της εξίσωσης είναι οι $x = \frac{\pi}{6}$, $x = \frac{13\pi}{6}$, $x = \frac{5\pi}{6}$, $x = \frac{17\pi}{6}$, στο $[0, 4\pi]$

Β.

Γ.

Τα σημεία τομής των συναρτήσεων $f(x) = \eta\mu\kappa\alpha\iota\gamma(x) = \frac{1}{2}$ είναι τα :

$$K\left(\frac{\pi}{6}, \frac{1}{2}\right), \Lambda\left(\frac{5\pi}{6}, \frac{1}{2}\right), M\left(\frac{13\pi}{6}, \frac{1}{2}\right), N\left(\frac{17\pi}{6}, \frac{1}{2}\right)$$

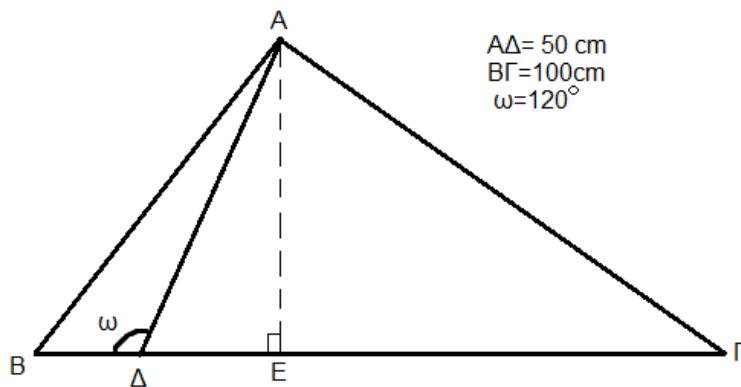
$$(K \Lambda) = \sqrt{(x_\Lambda - x_K)^2} = \frac{4\pi}{6}$$

$$(M N) = \sqrt{(x_N - x_M)^2} = \frac{4\pi}{6}$$

Άρα $(K \Lambda) = (M N)$

Δ. Στο παρακάτω σχήμα απεικονίζεται ένα τριγωνικό οικόπεδο. Αν γνωρίζετε ότι $\omega = 120^\circ$, $A\Delta = 50m$, $B\Gamma = 100m$ να βρείτε το εμβαδόν του οικοπέδου.

Φέρω το ύψος από την κορυφή A, το οποίο τέμνει την BΓ στο E με $B\Gamma \perp E$. Το τρίγωνο AΕΔ που προκύπτει είναι ορθογώνιο.

$A\Delta = 50 \text{ cm}$
 $B\Gamma = 100 \text{ cm}$
 $\omega = 120^\circ$

Οι γωνίες ω και $\hat{A}\hat{D}\hat{E}$ είναι παραπληρωματικές άρα : $\omega + \hat{A}\hat{D}\hat{E} = 180^\circ \Leftrightarrow$

60°

$\hat{A}\hat{D}\hat{E} =$

Επιπλέον για το τρίγωνο ADE ισχύει ότι : $\hat{A}\hat{D}\hat{E} + \hat{A}\hat{E}\hat{D} + \hat{D}\hat{A}\hat{E} = 180^\circ$

$60^\circ + 90^\circ + \hat{D}\hat{A}\hat{E} = 180^\circ$
 $\hat{D}\hat{A}\hat{E} = 30^\circ$

Για το ορθογώνιο τρίγωνο ΔAE επίσης ισχύει ότι : $\text{συν}(\hat{D}\hat{A}\hat{E}) = \frac{AE}{AD}$

$\text{συν}30^\circ = \frac{AE}{50}$

$\frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{AE}{50}$

$AE = \frac{50\sqrt{3}}{2}$

Άρα $AE = 25\sqrt{3}$

Οπότε $E(AB\Gamma) = \frac{\beta \cdot \nu}{2} = \frac{AE \cdot B\Gamma}{2} = \frac{25\sqrt{3} \cdot 100}{2} = 1250\sqrt{3}$.

“Τα καθαρά μαθηματικά είναι , κατά κάποιο τρόπο , η ποίηση των λογικών ιδεών.”

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κύκλος

Αλβέρτος Αϊνστάιν

Επιμέλεια
Μαλλιαράκης Αντώνης
Τσιχλάκης Σπύρος

ΚΥΚΛΟΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κύκλος

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ & ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ, ΓΑΖΙ
(απέναντι από το Δημαρχείο) Τηλ.: 2810-821883